

OPEN BRIEF

Aan: de gemeentebesturen van de Friese gemeenten
de Vereniging van Friese Gemeenten.

Betreft: splitsing vrijwilligersvergoeding en reiskostenvergoeding.

Leeuwarden, 16 november 2016.

Geachte raadsleden,
Geacht college,
Geacht bestuur,

Er is goed nieuws voor uw uitkeringsgerechtigde burgers en voor u als vertegenwoordiger en dienstverlener van die burgers. Vrijwilligers kunnen een hogere onkostenvergoeding naast hun uitkering behouden, de gemeente kan die ruimte bieden zonder dat het geld kost! Het geeft burgers met een minimuminkomen meer lucht en levert een tastbare bijdrage in het voorkomen of verlichten van schuldsituaties!

De Centrale Raad van Beroep heeft in augustus 2015 een uitspraak gedaan over de *vrijwilligersvergoeding*. De uitspraak is als volgt: een reiskostenvergoeding in het kader van vrijwilligerswerk kan niet worden aangemerkt als een vrijwilligersvergoeding en is geen 'in aanmerking te nemen middel' (= wordt niet beschouwd als inkomen).

Gevolg is dat de reiskosten en de onkostenvergoeding van een vrijwilliger *losgekoppeld* horen te worden. De Raad stelt dat een overheidsinstantie/gemeente de reiskosten niet mee mag tellen als deel van de vrijwilligersvergoeding en niet mag verrekenen met de uitkering. Het betreft feitelijke, directe kosten voor vervoer naar en van de werkplek (de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep is als bijlage bijgevoegd).

De uitspraak staat haaks op het gevoerde beleid in de praktijk. Veel gemeenten beschouwen of beschouwden reiskosten als onderdeel van de vrijwilligersvergoeding en brachten die onder in één bedrag voor vrijlating. De maximale vrijlating is € 764,00 per jaar als de uitkeringsgerechtigde niet in een re-integratie traject zit. Indien hij/zij wel in een re-integratietraject zit dan wordt het dubbele - € 1.500,- per jaar - vrijgelaten.

De gemeente Smallingerland heeft de bovenstaande consequenties van de uitspraak bevestigd en het beleid daar op aangepast.

De splitsing tussen vrijwilligersvergoeding en reiskosten geeft de uitkeringsgerechtigde de mogelijkheid om een hogere vergoeding naast de uitkering te krijgen. Dat is zeer stimulerend voor actieve deelname in de samenleving (zeker van mensen die al lange tijd in een uitkeringssituatie zitten), iets dat de Participatiewet uitdrukkelijk beoogt. Het lijkt ons dat de Friese gemeenten dat ook vinden en deze mogelijkheid benutten!

Wat de reiskosten betreft: in de zaak bij de Centrale Raad betrof het een persoon die € 0,19 per kilometer kreeg. De Raad stelde dat de reiskostenvergoeding 'niet bovenmatig' moet zijn,

maar benoemde de € 0,19 niet als bovengrens. Het betekent dat er hogere reiskostenvergoedingen verstrekt kunnen worden die fiscaal onbelast blijven. De belastingdienst geeft daarover aan dat het om *kostendekkende* vergoedingen moet gaan, afhankelijk van vervoermiddel en brandstofgebruik. De kosten moeten aantoonbaar zijn.

De 24 Friese gemeenten hebben begin juni van dit jaar ook een brief van het FSU over de vrijwilligersvergoeding ontvangen. Helaas hebben de meeste Friese gemeenten toen niet de moeite genomen om te reageren. In de brief pleitte het FSU er voor om vrijwilligerswerk formeel te beschouwen als *onderdeel van de re-integratie* om zo vrijwilligers de maximale vrijlating van € 1.500,- te verlenen.

We doen nog 's een beroep op de gemeenten om dit mogelijk te maken. Dat zou consequent zijn: gemeenten stimuleren immers al jaren het werken met behoud van uitkering als onderdeel van re-integratietrajecten.

Wij verzoeken de Friese gemeenten om ons te laten weten of het beleid ten aanzien van de vrijlating na de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep is aangepast en per wanneer dat gebeurd is. We vragen u ook om eventuele gekorte bedragen op basis van de oude situatie met terugwerkende kracht – vanaf 4 augustus 2015 - te verrekenen.

Het FSU is tot slot benieuwd hoe u als gemeente alle uitkeringsgerechtigde burgers op de hoogte stelt van de vrijlatingsregeling ten aanzien van de vrijwilligersvergoeding. Graag ontvangen we een reactie op deze brief.

Met vriendelijke groet,
FSU.

Nanne de Jong, coördinator.